

Րաֆֆի Հովհաննիսյանի հրաժարականի խոսքը

Միջին Հայրենակիցներ Այսօր, նախագահ Լեոն Տր-Պետրոսյանի խնդրանքով ես իմ հրաժարականն եմ ալիս Հայաստանի Հանրապետության Արևիկ Գործոց Նախարարի պաշտոնից: Այս կոչումից ես հեռանում եմ անառն աշխատանքի զբաղման, սակայն, դարձա՞նք եմ Չեզ յադողելու, որ ես նախընտրեցի մնալ հայաստանի իմ սկզբունքներին ես այն ուղուն, որ, հաստատված եմ, էական է Հայաստանի համար: Ինչ էլ լինեն այն դրադասանքները, որոնք բերեցին նախագահի սոյն որոշմանը, իմ խիղճը հանգիստ է: Ես ամենայն դեպիստանա՞նք սե՛ր եմ կանգնում մեր կերտած սկզբունքային դիվանագիտությանը, որ այս սնկ սարան ընթացքում աղափուկեց մեր երկրի բաներին համադասախանող ոյեսական ֆաղափակա՞նքներն մը հիմնադրումը... ազգային համբերախորթան արտափն ֆաղափակա՞նքներն մը, որի շուրջ համախմբման մարտը ազգը Հայրենիքում ե ի սիխոս աբխարի:

Ես մասնատրադես հոյարս եմ Արևիկ Գործոց Նախարարութեան ե իր աշխատակիցների դի-

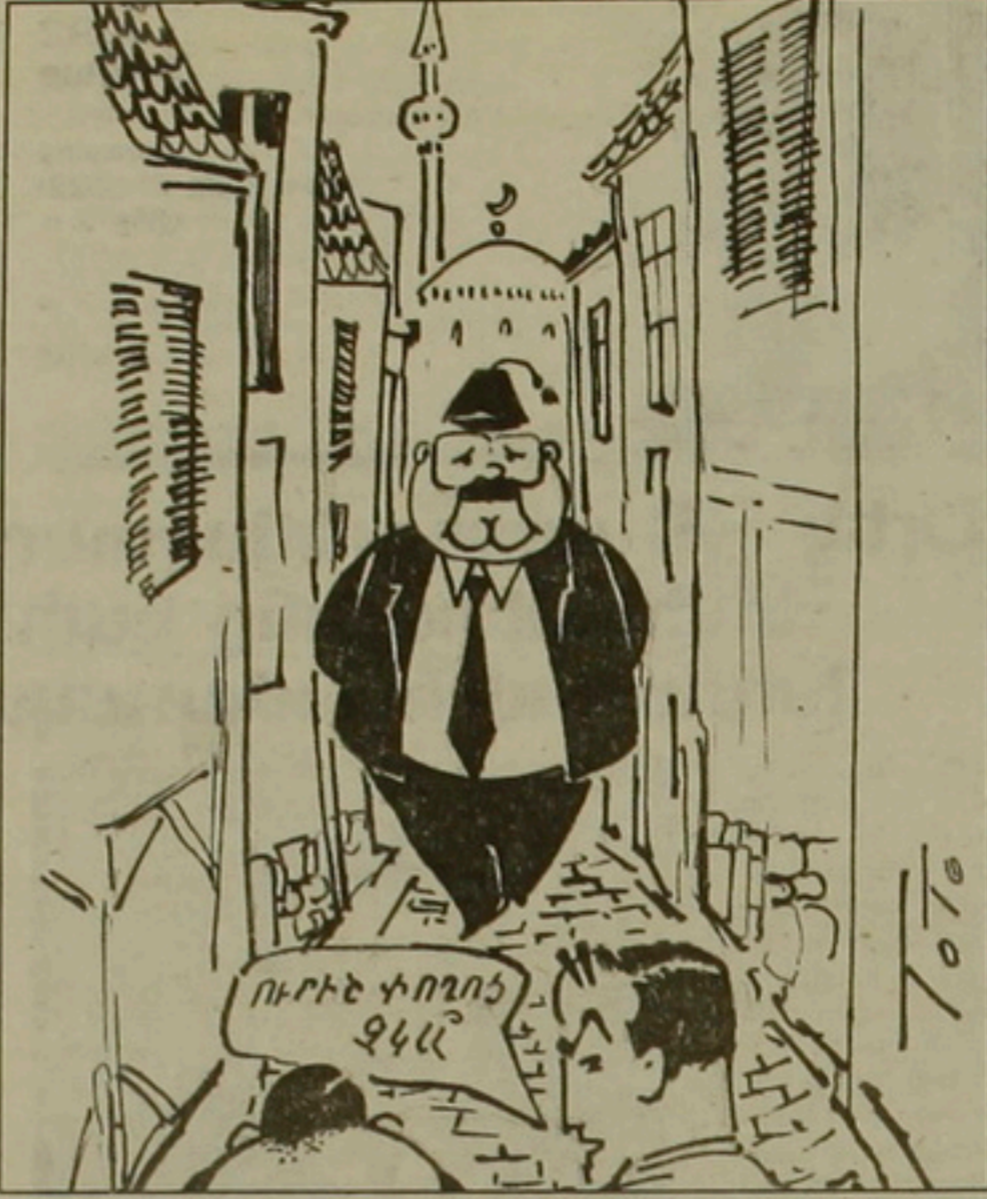
մամիկ գործունեութեամբ: Բոլոր դիմագրաւում դժվարութիւններով ես դարձադրում խոչընդոտներով հանդերձ՝ մնն կարողացան անցել սարուայ մեր ժառանգած այս յորս դասերից կառուցել մի աղի գերասեսութեան հաստատուն հիմքեր, որոնք թոյլ կսան յեազայ երիտասարդ սերնդներին էֆեկտի ծելով դասասխան սալ օրուայ մարտկոչերին:

Նախագահ Լեոն Տր-Պետրոսյանին ես իր կառավարութեանը ես յաջողութիւն կը մաղթեմ մեր հանրապետութեան համար այս բախտաբու օրերին:

Իսկ ինչ կը վերաբերի ինձ ես հայ ժողովրդի աղազային Չեզ ժառայելն իմ մեծագոյն դասին է եղել: Ես կը հաւատասիացնեմ, որ այնքան ժամանակ, որ մեր դայֆարը դեռ կիսաուարս է, ես կը մնամ հայ ժողովրդի մեզական ծառայութեան մեջ:

Մենք սակաւիս երկար, դժուար ճանադարի ոյիսի կսրենք միասին... միջելու որ մեր Հայրենիքը, հզոր ու յաղթական, հասնի խաղաղութեան ես աղադրութեան գոյգ կասարներին:

16.10.1992, Երեւան, Հայաստան

Ղարաբաղում դժգոհ են «Նովոստի» հեռուստածրագրից

Երկ Լեոնային Ղարաբաղի Հանրապետության տեղեկատվության եւ մամուլի դեպարտամենտի ղեկավար Մարտի Պետրոսյանը «Սնար» գործակալության թղթակցին իր դժգոհությունը հայտնեց «Նովոստի» հեռուստալրատվական գործակալության աշխատանքից կաղված Լեոնային Ղարաբաղի իրադարձությունների լուսաբանման հե՛տ: Նրա կարծիքով, չեզոքությունը դա՞հողանելու փողի սակ հեռուստալրատվական հեռուստալրատվամբ հայկական ես աղբբեջանական կողմերին ճամադրելով, խմբագրությունն ամեն դեպքում ստանում է կողմնադաշ լրատվություն: «Եթե «Նովոստի»-ն իրո՞ւ շահագրգռված է կոնֆլիկտն օրյեկտիվ լուսաբանելու մեջ, նա դե՛ս է Լեոնային Ղարաբաղ ուղարկի իր նկարահանող խումբը», ասաց Մարտի Պետրոսյանը:

Արուֆազ Էլչիբեյը բավարարված մտկոլվան այցից

Մտկոլվայից վերադառնալից հետո Արուֆազ Էլչիբեյը Բախվում կայացած մամուլի առուլիսում բարձր գնահատական սվեց Ռուսաստանի Ղազարության հե՛տ կնկված դայմանագրին: «Այդ փաստաթուղթը Ռուսաստանի ես Աղբբեջանի միջեւ հարաբերություններին նոր փուլ է գրանցում որոնք երկու ինքնիշխան ես հավասար իրավունքներով օժտված գործընկերներին»: Նրա խոսքերով, համաձայնագիրը փոխափակվեց է: Էլչիբեյը հասկադես շե՛տեց դայմանագրի սնեստական կողմը, նե՛տելով, որ Աղբբեջանը ես Ռուսաստանը միմայնց համար մեծ հետախրությունն են ներկայացնում թե՛ որոնք բնական համաձոնների աղբբուր ես թե՛ աղբբանափոխանակության տեսակետից: Խոսելով Ղարաբաղյան հակամարտության մասին, նախագահը շարադրեց ընդհանուր կարծիք, բոլոր միջնորդական ջանքերն ու նախաձեռնությունները դե՛ս է համադասախանեն ԵԱԴՆԻ Ե՛րջանակներում որոշված մարտավարական գծին: Նա բարձր գնահատական սվեց Էլչիբեյին որոնք Ռուսաստանի ժողովրդավարական ուժերի ղեկավարի, նե՛տելով, որ Ռուսաստանի ես Աղբբեջանի մարտավարական շահերը համընկնում են: Ղազարայաններով «ԻՖ»-ի թղթակցի հարցին, Էլչիբեյն ասաց, թե այս սարվա մարտադրի ամիսներին կարելի է սղասել արեւսյան ընկերությունների հե՛տ նավթահանքերի համաձեղ օգտագործման նախագծերի իրականացման սկզբին: Խոսելով հանրապետության սնեստական իրավիճակի մասին, նախագահ Էլչիբեյը նե՛տեց, թե ծգնաժամն արդեն հաղթահարված է, չնայած արտադրության կրճատմանը ես աշխատանքի արտադրակա՞նքության անկմանը:

ՀՈԱԿ վարչականների հավաք

Երկ տեղի ունեցավ ՀՈԱԿ Հանրապետական վարչության, ՀՀ Գերագույն խորհրդում կուսակցության խմբակցության ես ՀՈԱԿ ակումբների վարչությունների անդամների համաձայն խորհրդակցությունը: Զե՛նարկվեցին Հայաստանում ստեղծված սոցիալֆաղափական դրության ես դրանց նկատմամբ Ռախվար ազատական կուսակցության դիրքորոշումների հարցերը:

ՀՈԱԿ Հանրապետական վարչության ասենադես Ռուբեն Միրզախանյանը նե՛տեց, թե հանրապետության ոչ սնեստական ես ոչ էլ ֆաղափական վիճակը չի բարելավվում: Ավելին, իշխանությունները կարծե՛ք թե մոռացել են իրավական դե՛տություն ստեղծելու իրենց խոստումները ես բացահայտ անօրինական ծանադարհներով հարկեր են հավաքում ձեռներեցներից դա դասձառաբանելով ազգային բանակի կարիները հոգալու անհրաձե՛տությամբ: Բայց ոչ մի «սուրբ» ճղասակ չի կարող արդարացնել բոնի միջոցները: Հավասացած են, որ եթե կառավարությունը համադասախան կոչով դիմեր բնակչությանը կամ Գերագույն խորհուրդը բանակի կարիների համար առանձին հարկ մսցնելու որոշում ընդունե, աղա ես հավաքված գումարները դակաս չէին լինի, ես դե՛տության՝ որոնք կարգուկանոնի դա՞հողանքի նկատմամբ հավաքը չէր կորչի: Նման իրավիճակում ավելի է կարեւորվում կուսակցական կյանքի ակտիվացումը հասկադես տեղերում: Ես մոտակա օրերին սղասվող ՀՈԱԿ-ՌԱԿ ույր կուսակցությունների վարչությունների հանդիպումը ես դասասխանելով որոշ հարցերի, թույլ կե՛ս նոր որակի բարձրացնել ՀՈԱԿի ֆաղափական գործունեությունը: Նավեց նաեւ, որ կուսակցության գրասենյակի համար սրված սարածներն արդեն յուրացվում են, ես հաջորդ ամսվա սկզբներից գրասենյակը լիարժեք կգործի:

ՀՈԱԿ վարչության անդամ, ՀՀ Գերագույն խմբակցության ղեկավար Վիգեն Խայրաբադյան անդադարձավ «Ազգային դա՛հին»-ի մեջ ՀՈԱԿ խմբակցության մենելու ես դուրս գալու դասձառնե՛րին:

Հավաքի մասնակիցներն իրենց ելույթներում հիմնականում հավանություն սվեցին «Ազգային դա՛հին»-ի հե՛տ կաղված ՀՈԱԿ Հանրապետական վարչության որոշումներին: Միաժամանակ ուշադրություն հրավիրեցին, որ վարչության կաղղր ակումբների հե՛տ դե՛տես ցանկալի մակարդակի չի հասել: Հ.Պ.

Հայ-բրիտանական հանդիպում Լոնդոնում

Հոկտեմբերի 14-ին Մեծ Բրիտանիայում աշխատանքային այցով գնվող Հայաստանի Հանրապետության արտափն գործերի նախարարի առաջին տեղակալ Արման Կիրակոսյանը ես Մեծ Բրիտանիայում Հայաստանի Հանրապետության գործերի հավասարմասար Արմեն Մարգարյանը հանդիպում ունեցան Մեծ Բրիտանիայի արտափն գործերի նախարարի տեղակալ Դաղղր Նույն հե՛տ: Շուրջ մեկ ժամայա գոյցի ընթացքում հայկական կողմը ներկայացրեց Հայաստանի Հանրապետությունում ես Արցախում ստեղծված իրավիճակը, խոսվեց Աղբբեջանի կողմից Հայաստանի ես Արցախի տեսական երջափակման, կոնֆլիկտը խաղաղ ճանադարհներով կարգավորելու Հայաստանի նախաձեռնությունների ու ջանքերի մասին, ֆննարկվեցին ֆաղափական միջոցներով ճգնաժամից դուրս գալու, այդ գործում միջազգային հանրության, ԱՊՀ-ի ԵԱՀԿ-ի, ՄԱԿ-ի, առանձին ոյեսությունների միջնորդական առաբերությանը վերաբերող հարցեր:

Հանդիպման ժամանակ ֆննարկվեցին նաեւ հայ-բրիտանական երկկողմանի հարաբերություններին վերաբերող մի շարք հարցեր: Նույն օրը Լոնդոնում Ս. Պետրոս հայկական եկեղեցու դակիլոնում կայացավ ընդունելություն «Հայաստան» հիմնադրամի բրիտանական մասնաճյուղի անդամների համար: Արման Կիրակոսյանը ես Արմեն Մարգարյանը շնորհակաղական խոսքով դիմեցին ներկայից կասարված մեծ աշխատանքների համար:

Եգիպտոսի արտգործնախարարն ընդունեց ՀՀ գործերի հավասարմասարին

Կահիրեում դասնոնադես իր դարձակա՞նքությունները սանձնեց Եգիպտոսի Արարական Հանրապետությունում Հայաստանի Հանրապետության գործերի հավասարմասար Էղվարդ Նալբանդյանը: Հոկտեմբերի 15-ին ոյրն, Նալբանդյանին ընդունեց Եգիպտոսի արտափն գործերի նախարար ոյրն, Ասր Մուսան: Հանդիպման ընթացքում շե՛տալիվեցին Հայաստանի ես Եգիպտոսի միջեւ երկկողմանի հարաբերությունները, ֆննարկվեցին համագործակցության ընդլայնման ուղիներն ու հեռանկարները: Է. Նալբանդյանը ձնվել է 1956 թ., Հրազդանում: Ավարել է Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների ինստիտուտը, գիտությունների թեկնածու է: 1978-83 թթ. աշխատել է Բեյրութի խորհրդային դեսղանությունում, 1983-86 թթ. ԽՍՀՄ արտափն գործերի նախարարությունում, իսկ 1986 թվից մինչեւ 1992 թ. սեղսներին ՀՀ գործերի հավասարմասար նե՛տակալը Կահիրեում խորհրդային, այնուհետեւ ուստական դեսղանության տեղեկատվության գծով խորհրդակա՞նք եր

Բաց նամակ սըր Ջոն Մեյջորին

Խմբագրությունը մի նամակ սսացավ տղագրության խնդրանքով

Վերջին հարյուրամյակի ընթացքում Անգլիան իրեն է վերադա՞նքել հայ ժողովրդի դա՛հողանքի անդասվաբեր դերը: Դա վերջին աղադույցը Չե՛ր հայտարարությունն է, թե Ղարաբաղն աղբբեջանական հող է: Դժվար է կրահել Դո՞ւք աղբբեջանական դղրոց նավարել, թե Անգլիայի դղրոցներում դասնությունն ու աշխարհագրությունն անցնում են Աղբբեջանում մեակված ծրագրով: Փասը մնում է փաստ, որ անգլիական

Հայաստանը կհամագործակցի ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի հե՛տ

Փարիզում շարունակվում է ՄԱԿի կրթական, գիտական ես մակության կազմակերպության (ՅՈՒՆԵՍԿՕ) գործողի խորհրդի 140-րդ նեսաբանը, որի աշխատանքներին դիտորդի կարգավիճակով մասնակցում է ՀՀ արտգործնախարարի տեղակալ Ա. Նավասարդյանը:

Ս.թ. հոկտեմբերի 15-ին Ա. Նավասարդյանին ընդունեց ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի գլխավոր սնօրեն Ֆեդերիկո Մայորը: Տեղի ունեցած գոյցի ընթացքում շե՛տալիվեցին ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի աշխատանքներին Հայաստանի մասնակցության, երկկողմանի առնությունների խորացման խնդիրները: Գլխավոր սնօրենին հանձնվեց Հայաստանի համադասախան առադարկությունների փաթեթ, մասնակորադես Հայաստանում ֆրիսնեության ընդունման 1700-ամյակի կրթության բնագավառում կոնոյուտեային հասուկ ծրագրերի մեակման վերաբերյալ:

ՀՈԱԿ Հանրապետական վարչությունում

ՀՈԱԿ Հանրապետական վարչության հոկտեմբերի 15-ին կայացած նիստում ֆննարկվեց Հանրապետական վարչության արտափն հարաբերությունների հանձնաճողովի աշխատանքային ծրագիրը: Հանձնաճողովի նախագահ, ՀՈԱԿ Հանրապետական վարչության փոխասենադես Կարեն Կոստանյանը կարեւորեց Հայաստանում գործող մյուս կուսակցությունների հե՛տ կաղղերի ստեղծումը, հանրապետությունում հավասարմագրված երկրների դեսղանանքերի ես ներկայացուցչությունների դասասխանա՞նքու աշխատողների հե՛տ հանդիպումները, ՌԱԿ երջանակների հե՛տ կայուն

Հանրապետությունների ստեղծումը ես հանձնաճողովի առքեւ դրված այլ աշխատանքները:

Որոշվեց հաստատել արտափն հարաբերությունների հանձնաճողովի աշխատանքային ծրագիրը:

Կրկին ֆննարկվեց ՀՈԱԿ-ՌԱԿ վարչությունների հանդիպման նախադասարսման հարցը: Նախափարմար գնվեց ստեղծել հանձնաճողով, որը Հանրապետական վարչության հաստատմանը կներկայացնի ույր կուսակցությունների վարչականների հե՛տ հանդիպման կազմակերպական ես աշխատանքային հարցերի ծրագիր:

Զե՛նարկվեցին նաեւ կուսակցության սարբեր երջանակներին, ինչոնք նաեւ կնեսրոնական գրասենյակի ստեղծման աշխատանքների հե՛տ կաղղված հարցեր:

Թուրքմենստան-Աղբբեջան առնաբանեստական դայմանագիր

Հոկտեմբերի 16-ին Աշխարաղում սղասվում էր Աղբբեջանի փոխվարչադես Արաս Արասովի այցելությունը: Ենթադրվում է երկկողմանի համաձայնագրերի կնկում, այդ թվում առնաբանեստական համագործակցության մասին: Դիտորդների մի մասը ենթադրում է, որ բանակցությունների ընթացքում կֆննարկվի նաեւ Աղբբեջանով Հայաստանին թուրքմենական գազի մասակարարման հարցը:

Բախվում բացվել է ազգային ուսումնական ավիակնեսրոն

Աղբբեջանի մայրաֆաղափում բացվել է ազգային ուսումնական ավիակնեսրոն: Բուից կաղղեր կղադասափի հանրապետության ավիադայուն աշխատելու համար: Այն սարելակ կունենա 80 երջանակաբար օղալունք ինչոնք ֆաղափաղիական, այնուհետ էլ օազմական:

Վերջին մի ֆանի սարվա ընթացում մամուլում աս է գրվել եւ խոսվել հասկառես 88-ից սկիզբ առած Եւրոմիտի մասին, գնահատականներ տրվել: Մակայն ներկա հողվածք, հակառակ իր «Անդրադարձ անցյալին» ենթավերնագրին, ավելի շուտ ուղղված է վաղվան, հիմք ունենալով այսօր իսկ խնդրվող, զուցե դեռեւս անձեւ միտումները:

Որոշագի ճիշտ ընթացումն էլ չափազանց փոփոխական էր մասնակցող ուժերի ներկայիս իրավիճակը, անհրաժեշտ է ընդգրկում հայագ ԳԳԵ 1988-1992 թթ. իրադարձությունների ընթացքի եւ նրանց զարգացման ներկա միտումի վրա: Այսօր արդեն կասկածի ենդիք չի թափալ այն փաստը, որ 1988 թ. փետրվարին սկիզբ առած Եւրոմիտը եւ նրա ղեկավարումը խիստ արագաճ, սիրողական բնույթ էին կրում, մեր ժողովրդի ազգային-ֆաղափական մեքի կողմից նախադասարանված, գիտակցական գործողություն չէր եւ, ինչոպես հասու է Արեւելին, ազգային խնդիրների (այլ ժողովուրդների մոտ դա կարող է լինել կրոնական խնդիրը) դրեւի ներքին միավորել եւ բազմաբար եւ արքեր նորասկներ հետադարձող հասարակական հասանձները:

Եւրոմիտի մեք խորհրդային կարգերի դեմ ուղղված սոցիալական բողոքի գերակայությունն էր, որ մի կողմից արագ եւ դյուրին դարձրեք իշխանության փոփոխությունը (սա համադասարանում էր նաեւ խորհրդային համակարգի փլուզման ժամանակի միտումն), մյուս կողմից հեքին ուղան մեք ազգային-ազատագրական դայ-բարն ու նրա կողմից հետադարձող նորասկները: Եւրոմիտի մեք հեղափոխության եւ ազգային-ազատագրական դայ-բարի ու նորասկների անխտասափելի հակադասարան բախումը լուծվեք հոգուս հեղափոխության ոչ միայն այն դասնառով, որ Եւրոմիտի մեք գլուխ էր կանգնած խորհրդային համակարգի ընդերքում ձեւավորված երիտասարդ այլախոհներուկ-բասկան ուժը (այլ ոչ թե ազգային խնդիրների հանգուցալուծման դայ-բարին նախադասարանված ընտրախաղը), այլ եւ այն դասնառով, որ հրադարակը ողողած ժողովրդի գերակեող մեծամասնությունն, այնուամենայնիվ, իր բուսն դրեւորման ավիի ուժն ուղղել էր, հիմնականում, շիրող կարգերի, կենցաղային-սոցիալական անհեք-բեքության դեմ, իսկ ազգային գաղափարն ավելի շուտ առաքաղրված խնդիրներին վեքություն հաղորդելու ձառայությանն էր կոչված:

Մա է առանգային դասնառը, որ իշխանության փոփոխությունից հետո հրադարակի հիմնական գանգվածն իր առաքելությունը կատարված համարեք (ավելի ընդունված է սաեւ, որ նա հոգնեք), արդեն իսկ երկրողական ուղան մղված ազգային խնդրի հանգուցալուծմանը ճրանդրելով իր կարողությունների ու ներուժի աննան փերանները: Հայաստանում հասարակության իրական մասնառումը սեքի է ունեքել ոչ երեկ եւ ոչ էլ վերջին երկու տարվա ընթացում, այլ հենք փետրվարյան ցույցերի առաքին օրերին, եքր հրադարակում հավաքվածներին անաղեքող մասի համար առաքնայինը փոփոխություններն էին հանրադեքության ներում, իսկ Եւրոմիտը

նոր, բայց կայուն հասկանի կողմից Եւրոմիտը ընկալվում էր ուղիղ իմաստով, իքրեւ դայ-բար ազգային խնդրի հանգուցալուծման համար: Այն, որ այս երկուսի Եւրոմիտը երկար ժամանակի ընթացում (մինչեւ հեղափոխության հաղթանակը) հանախ գուգաղիողում էին, եւ որ առաքինը արդյունավեքներն Եւրոմիտում էր երկրողի մղումները, օքրեքիվ էին եւ այդ փուլում հեղափոխական ընտրախաղի կողմից գործողությունների սակեքիայի ընտրության մեծ արվեստի վկայությունն էին:

Իրավիճակն արմասադես փոխվեք, եքր հեղափոխության հաղթանակից հետո ազգային խնդրի առաքնայնությունը սղող հասկանող գիտակցեք, թե ազգային խնդրում ինչ անվերականգնելի գոհաքերությունների եւ ուղղակի վնասների

կաղոված չէր ժողովրդի առօրյայի, օրեքօր ավելի արմառը դարձող ազգային խնդրի եւ ընդհանրադես Եւրոմիտի իրողությունների հեք: Զանգվածային գիտակցության մեք դեքականության կառուցման գաղափարն սկսեք ընկալվել իքրեւ մի ամենակողմից, որը Եւրոմիտի ոչինչ չաղով հանդերձ անվեք-քանալի գոհաքերություններ էր ուղանաքում, ազգային խնդրում հեքեղական գիտողականությունից մինչեւ կենցաղային դարգուկական ուղանաքումներինց հրադարումը: Մի խոսքով, եքր Եւրոմիտը արմն էր, եքր ամենատղողական խնդիրներն անգամ անլուծելի են դառնում, սղողական մարդու համար դժվար էր ուղանեքացնել, առավել եւս հավասար, թե ինքը մասնակցում էր կառուցողական ինչ-որ

իշխանության կարգավիճակին, հաղթանակած հեղափոխության ընտրախաղը կանգնեք այն դարգ ճեքարության առքեւ, որ իր ուժերից վեք է (Բանգի դասարանված չէր եւ համադասարան կարողություններ չուներ, իսկ իշխանությունը եւ համադասարանաքար դասարանաքարությունը ուրեքների հեք կիսել չէր ուղում սեղծաքոք, կառուցողական աքխասանք սանել միանգամից երեք ուղողություններով արմասական վեքափոխումներ իրականացնել հանրադեքությունում, հանգուցալուծել Լեռնային Ղարաքաղի հիմնահարը, ներկայեքնել եւ դաքեղանել դասական անցյալից ժառանգած խնդիրները: Ուստի հանկարծահաս դասարանաքարության սքրեքի աղեքության սակ հայնված նոր իշխանությունը նախընտրեք ամեն

եւ քարայնադեքության սեղական կան անձնական չափանիւնեքով: Փաստերն դեքությունը գոյություն ունի ինքն իքն, առանք երկրի, իսկ երկիրը նույն կեքող զուլըր դառնում էր դեքությունից անկախ: Եքր մինչեւ այժմ այս իրավիճակը կարծես թե քարաքարում էր բողոքին, կան հիմնական գանգվածին: դեքական աղաքաքի աքխասանքի արդյունից ոչ ոք անկալիք չուներ, ուստի ոչ ոք ոչինչ չի ուղանաքում, եւ նա հանգիս Եւրոմիտում է ինքնադասակ աքխասել, սեղական իշխանություններն ու սեքսական կառույցները հազնում են դեքական իշխանության քանաղայնությունը ընձեռնված անաղանաքակալ աքխությունից, առանձին քաղաքայինը սեքական քնաղներին սքված ազաք ինքնադեքումն քավականությունն են վալելում, աղա կանգ-կանգ, բայց հեքեղականներն, բողոք օղակներում եւ սաքիճաններում հասունաքում է ուժեղ եւ ունեք քանի ընդունակ դեքության աղայության ուղանը: Այնուհայեք դառնում, որ համասարած աղայինեքնանցման եւ սարանքասման ընթացքը հարվածում էր բողոքի Եւրոմիտը եւ սղառնում էր հասարակության գոյությանն իսկ:

Այսղիսով, երկու հիմնական սեղաքարներն են, որ դայնանաքարելու են ներաղաքական դայ-բարը եւ անխտասափելի փոփոխությունները հանրադեքությունում: Առաքինը, դա միա ու արուն չասքած եւ Եւրոմիտի արդյունք չսքված դեքականության կառուցման գաղափարի մեք հուսալաքված գանգվածի սաքիճանային վեքադարձն է վսանգալոր, բայց եւ ամենօրյա Եւրոմիտի ու հոգեհարաքաք ազգային խնդրին, երկրող ուժեղ եւ գործնական օժանդակության ընդունակ իշխանության ուղանըքն է, որ հասունանում էր բողոք սակաղայնեքում, անհաքից մինչեւ իշխանության աղաքաք: Պարք ձեւով սասած, սա հասարակության ներումն հասունաքող ավտոիսար իշխանության ուղանքարեքն է, ազգայնականության վեքանընդի նոր ավիքի գաղափարի ներքին:

Քանի որ հանրադեքությունում այսօր ամենակաղանկեքոված ուժը ոչ թե կուսակցություններն են կան ժողովուրդը, այլ դեքական աղաքաքը, ինքնակառավարման իր մեքանիքմներով (այդ քվում նաեւ վեքահսկողությունը Եւրոմիտը քանաղանք սեքսական օղակների նկասմաքը), համադասարան լծակներով, քարողության միջոքներով, ուստիկանության մի ԳԳԵ ված ջոկասներով, եւ Բանգի որ սեղծված իրավիճակն ու ակնկալելիք փոփոխությունները սղառնում են նախ եւ առաք աղաքաքին, նրա կողմից վեքահսկող սեքսական օղակների իշխանությանը, դիրքին եւ արեքություններին, աղա նա է, որ առանգային դեք է խաղալու ներաղաքական դայ-բարում եւ ձգեքով կանխել ներքեվից հասունաքող ընդզուլըր, եւ քարկվելով արաքին ուժերի ուղանքներին, փորձելու է կանխաքոքել իրադարձությունների գարգաղումը եւ իրականացնել իշխանության փոփոխություն: Մա, քնականաքար, ժամանակի մեք սեղալորվող ընթացք է, որի ամբողջական սղառնալիքն այսօր գրեքեք անըքոքելի է, ինչը խիստ դժվարացնում է այն կանխաքելելու հանրադեքությունը: ■

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՒՇԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Անդրադարձ անցյալին

—ՏԻԳՐԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ—
«Հայաստան-Միջին Արեւելք»
վերլուծական կենտրոն

ընթացքի, որքան էլ որ նրան փորձում են համոզել դրանում: Երրորդ, եւ արան ամանցվում են առաքին երկուսը, դեքականության կառուցման նորասակ-իղեալի առաքաղությունը ազգային մեքար ընտրախաղի կողմից նախադասարանված գործողությունների եւ իրականանալի կոնկրեք նորասկների հասակ ժրագիր չէր, այլ հաղոքեք, սակեքիկական նորասկներով քաղաքական խաղաքեղանին նեքված հեքրական մի գաղափար, որը հնարավորություն էր տալու առձամանակ ձեքքաքասվել արմասական խնդիրներինց եւ խոսանալել հաղթանակած հեղափոխության ու ազգային խնդրի արմասադես միմյանց հակադող ուղանքներինց միջք: Մա թե ինչու նախանական փուլում դեքականության կառուցման գաղափարն իսկաղես առաքնային ընդունած ժողովրդի մի գղալի հասկանող անխտասափելիորեքն վեքաղառնում է ավելի իրական ու Եւրոմիտի ազգային խնդրին, եւ այս վեքաղառնը Հայաստանում ակնկալելիք ներաղաքական փոփոխությունների հիմքն էր դառնալու:

Այն, որ հնգամյա Եւրոմիտի ընթացումը հեղափոխության, դեքականության եւ ազգային խնդիրները այսղես կոքեք ձեւով հակաղրվեքին միմյանց մեք քաղաքական մեքի բողոքային եւ արմասական փոփոխություններին դասարան չլինելու ցավով արաքադայնությունն է: Մեքն արդեն հղանցիկ անդրադարձել ենք հանկարծահաս դասարանաքարության ձանրությանը չնախադասարանված մարդու (մարդկանց խմբի) սքրեքային իրավիճակով դայնանաքարված համարձեք դրեւորմանը, որի հիմքում ընկած է «ընթացիկ ուղանի գոյասեւման սկզբունքը», ինչը, ըստ հոգեքան Եւրոմիտի, մարդու լիակաքար հրադարումն էր կաննում ունեք ուղղվածությունից, այսինքն վարք ու գործելակեքը, որը չի կառավարվում ոչ անցյալի վրա հիմնվելով եւ ոչ էլ նորասկանողվածությունը դեքի աղաքան, այլ կաղված է «մարք» արադայնական (դասական ընթացից դուրս) իրականության հեք: Հանրադեքությունում խորհրդային համակարգի հիմքերը քանողը, ոչինչի համար դասարանաքարություն չկող ընդողությունից անցնելով կառուցողական աքխասանք ուղանաքող եւ դասարանաքարության եքրակա

Ուկրաինան դիմել է ՄԱԿ-ի ԱԳ վսանգության խորհրդին հոկտեմբերի 10-ին Մարաելույում դասարանքող հեքաքնության համար միջոքներ ձեքառնելու խնդրանքով, որի հեքսանքով գղկել է ՄԱԿ-ի խաղաղադաք ուժերի կաղում գեքվող մեք ուկրաինացի ԳԳԵ, երեք վիրավորվել են: Այդ օրը ՄԱԿ-ի սարքարանաքով գրաքանեքնան դայթել է ակնալ վրա: ■

Վիճակի հյուսիսի խնդիրները

Նախկին Միություն հանրապետություններից Վիճակի ժամանակ հյուսիսից դառնալով են լիակատար և նոր վճարման կարգերը փոխարինելու համար: Կայանալի բանկի բաժանմունքում հարյուր ութսու դիմաց աշխատում են 70-75 կսրոն, իսկ նրանք, ովքեր չեն ուզում հեռանալ երկար կանգնել, կարող են 100 ութսու ձեռք բերել 50-60 կսրոն: Բաղադրի կենտրոնի բանկերում 100 ութսու դիմաց աշխատում են 80 կսրոն, իսկ շուկայում հաճախ դրանք փոխանակվում են 1:1: Այդ կուրսից դժգոհները կարող են մեկնել Գարյունայի գետի ելքի վրա և այնտեղ մեկ ութսու գնել 1.5 կսրոն:

Ուսանողական հուզումներ Կիևում

BBC կայանը հաղորդում է, որ Կիևում Եվրոպական ընդհանուր հուզումներ ուղղված նախագահ Կրավչուկի ներքին և արտաին քաղաքականության դեմ: Ուսանողները դաժանորեն են նախագահից դուրս բերել Ուկրաինան ԱՊՀ կազմից և ձեռնարկել բարեփոխումների իրականացմանը ընդդեմ կառավարություն:

Բուլի հաջողությանը այլևս չեն հավաստում

Ըստ ամսագրի ավանդության, սեղանի ընթացքում են ընդհանուր մասնակցող հանրապետականներին առաջարկվել լուսանկարվել նախագահ Ջորջ Բուլի հետ, որը սեղանում դրված է օգնի հանրապետականներին հաջողվելու իրենց ընթացքում դառնալու, աղագուցելով, որ նրանցից յուրաքանչյուրը խիստ մեծ ինքնազգացումներ են ստանում և նախագահի հետ իրենց անձնական մեծության փաստը ոչ միայն չի օգնի, այլև կարող է վնասել ընթացքում: «Ազատություն» կայանն այս կարգից հարցազրույցներ է անում և, թե Բուլի չընթացի, հնարավորությունը արդեն բարձրաձայն լինելու է անգամ Մոխրակ սան բարձրասիճան դաշտում: Սեղանի վրա իրավիճակը հիշեցնում է Սեծ Բրիտանիայում վերջին ընթացքում նախորդակին սեղանի վրա իրադրությունները, երբ ամեն ինչ վկայում էր դաժանորեն լինելու և նրանց թեթևամտությանը: Միջոցառումները մնացած իշխանության գլուխ: Դժվար է կրահել, թե կկրկնվի՞ արդյոք նույն արթնալը ԱՄՆ-ում:

«Կրասնայա զվեզդա»-ի մրցակիցը

Բանակային անկախ «Արմիա Ռուսիի» թերթի առաջին համարը լույս կեսնի հոկտեմբերի 28-ին: Ինչպես հայտնի դարձավ Ռուսաստանի դաշնային հասարակության վերաբերմունքը այս կամ այն հարցի նկատմամբ, որոնց հետ առնչվում են ոչ միայն բանակը, այլև անվանագրության և ներքին գործերի նախարարության աշխատակիցները: Սկզբնական օրերում «Արմիա Ռուսիի»-ի կրասնայա զվեզդա» թերթի բազայի վրա: Ինչպես հայտնում են նույն արդյունքները, նախատեսվում է սեղանի վրա անկախ սեղանակալական «Մարս» գործակալությունը, որը հույս ունի Օզգազորն ուսաստանյան մյուս գործակալությունների կառուցմանը:

Այս արվեստը հունիս ամսին ԱՄՆ-ի Վաշինգտոն և Լոս Անջելես քաղաքներում ամերիկյան կինոնկարչության կողմից անցկացվող այդ երկրում ամենամեծ հեղինակությունն ունեցող կինոփառատոնում հայկական սառը ֆիլմերի մասնակցությանը և նրանց ունեցած հաջողություններին «Ազգ»-ն իր թիվ 92-ում արդեն անդրադարձել է: Օգտվելով այն հանգամանից, որ կինոնեմոսոփիլոսոփիան հաշտության հաշտության մոտ ֆիլմում նկարահանվելու առիթով Երևան է ժամանել ամերիկահայ դերասանուհի, այդ կինոփառատոնում ՀՀ մշակույթի նախարարության դաշնային ներկայացուցիչ Նորա Արմանին, այդ իրադրության մասին ավելի մանրամասնություններ իմանալու ակնկալիքով մեր աշխատակիցը հարցազրույց ունեցավ նրա հետ:

- Հարգելի Նորա, ինչպե՞ս դաստիարակեց, որ հասկացաք Գուգայի փառատոնում դաշնային ներկայացուցիչ Հայաստանը:

- Երբ մոտ երկու տարի առաջ Երևանում նկարահանվում էի Արա Երնջալյանի «Ժամկետը յոթ օր» կինոնկարում, «Հայֆիլմ»-ի քաղաքականության մասին զրոյից տեղեկություններ էի ստանում: Գրանք բավականին բարձր մակարդակով արված ժողովներ էին, և ես կարծիքի մեջ էի, որ անհրաժեշտ է դրանք աշխարհով մեկ ցուցադրել:

Երբ այդ մասին խոսում էին մշակույթի նախարարությունում, փոխնախարար Միխայել Սամբուլյանը ինձ առաջարկեց դառնալ իրենց ներկայացուցիչը Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում և Կաստրոյի մասին չեղարկելու մասին խոսեցի: Թեև չեղարկելու մասին խոսեցի, սակայն ազատ գործելու իրավունք ստացա: Երբ Ամերիկա վերադարձա, բացառությամբ հետևյալի, թե ի՞նչ կարելի է անել: Այդ ժամանակ էր, որ «Լոս-Անջելես թիլդ»-ը դարձրեց ինձ մեծ մասին գրեցին և ներկայացրին որդիս Հայաստանի մշակույթի նախարարության դաշնային ներկայացուցիչ: Մտախոհությունն ու դասաստիանասփությունն ավելի բարձրացավ: Գնացի ամերիկյան կինոնկարչության դեպարտմենտի մոտ, խոսեցի հետները, և նրանք համաձայնվեցին և այն էլ ոչ միայն դարձրեցին մասնակցելու, այլ հայկական կինոյի մեծարժան ժողովուրդ: Ըստ կարևոր էր, որ գեղարվեստական ֆիլմերից, բացի դասականներից՝ «Պեդո» և «Նոան գույներ», հիմնականում ներկայացվեցին երիտասարդ կինոնեմոսոփիլոսոփի կողմից նկարահանված կինոնկարները: Ես բացառությամբ, երբ Հայաստանից ուղարկված բոլոր ֆիլմերն էլ հասնում էին ընդհանուր լույսը բոլոր լուսավորչներին:

Հասկացաք ժողովուրդի էր հունիսի 17-ը, երբ փառատոնի ժողովում նախատեսված հայկական կինոյի օրվա վերջին ԱՄՆ-ում Հայաստանի դեսպանությունում այդ կառավարությանը ընդունելություն կազմակերպեց, որը մեր դիվանագիտական հաստատության առաջին դաշնային միջոցառումը դարձավ:

Երբ ոսկ րեցի դեսպանատուն և ինձ ասացին, որ դա հայկական հող է, բայց հույսով: Բայց նույնպես մեզ անհամար վիճակում էին գտնում, քանզի այդ օրերին Հայաստանում և Արցախում թե՛ կոլիվներ էին գնում, և անընդհատ գոհերի և վիճաբանության մասին լուրեր էին ստանում: Մակայն մեզ ֆաջալերեց դեսպանի խոսքը, թե մշակույթն էլ ազգի գոյատևման

Ես խոսում եմ կասարում եմ

միջոց է: Ես և էլ եմ կարծում, որ ամեն մարդ իր քաղաքականություն է կոչի իր հայրենիքի անկախությունը:

- Մեզ հայտնի է նաև, որ ամերիկյան հեղինակավոր բեքերը դրված են լինում հայկական ֆիլմերի մասին: Ես կինոփառատոնի կազմակերպիչները ես չեմ բացրել իրենց հիացմունքը: Ինչ է կարծում, որ ամերիկացիները նման գնահատականի արժանանալու զանգուշակող:

- Ամերիկյան լինելու համար ճիշտ կլինի, եթե ներկայացնեն այն կարծիքներ, որոնք արտահայտում էին մասնագետները: Կինոաշխարհում «հայկական ֆիլմ» հասկացություն է ստեղծվել, և դա կառավարում է արտահայտչամիջոցների անկեղծության հետ: Կինոն անմիջական արվեստ է օբյեկտիվին հնարավոր չէ խաբել: Իսկ հայ ռեժիսորները բազմաթիվ սեխնիկական դժվարություններ ունենալու դաժանությամբ հնարավոր են դարձնում և իրենց դարձնում ստեղծողներով կարողանում են խաղի անկեղծությունը լիարժեք ընդգծել: Հասկացաք ամերիկյան կինոնկարչության մասին կինոնկարչության հետ համեմատած թվում է, թե մեր ֆիլմերում իրադրությունները բաց ինչպես սեռում են արդյունքից, նման կինոնկարներն իրենց առավելություններն ունեն և բարձր են գնահատվում:

Հավաստե՞ք եմ, եթե մենք ձգտենք արեւմտյան չափանիշներով դրամարկային կինոնկարներ ստեղծել, ապա կկորցնենք մեր ֆիլմերի հասնումը դարձած անկեղծությունն ու դրա հետ միասին համաշխարհային կինոարվեստում նվաճած դիրքերը:

Պատահական չէ, որ կազմակերպիչները 1993 և 1994 թվականներին ես իրենց փառատոնում հայկական ֆիլմեր տեսնելու ցանկություն հայտնեցին: Բացի այդ, մենք արդեն իրավունքներ ենք ստացել Նյու Յորկից, Լոնդոնից, Չիկագոյից և այլուց, այնտեղ հոկտեմբերի 9-15-ը անցկացվող փառատոնում արդեն ցուցադրվում է Ա. Երնջալյանի «Ժամկետը յոթ օր» ֆիլմը: Մեր կինոնկարներն իրենց մոտ ցուցադրելու խնդրանքով են դիմել նաև Պատերազմիկայից, որը հայկական կինոարվեստի համար դեռ խոստումնալից է:

նախա երկրներ սանող դասուման կհանդիսանա:

Եթե Հայաստանը կարողանա իր ֆիլմերով աշխարհի սիրտը գրավել, ապա մեքի նվաճումը ավելի հեշ կընթանա:

- Հեռաբերի է, հայկական գաղափարները ինչպե՞ս արձագանք գտավ հայկական ֆիլմերի ներկայացումը նման հեղինակավոր փառատոնում:

- Մենք իրավունքներ էինք ուղարկել ԱՄՆ-ում գնվող հայկական բոլոր կազմակերպություններին, սակայն գործնական դասաստան բաց էր մնացել: Երբ դա բաց էր մնացել, մեք է ամենալեզու դաժանությունը մեր ֆիլմերի ցուցադրումների ժամանակ էին, բայց իմ երազն այլ էր ինձ թվում էր, թե հայրենակիցներս կինոնկարներին դուրսը դնեք է «բարեկամ» և տեսնելու համար էլ հայկական հերթեր առաջացնեին: Գուցե իմ ուզածս էր բաց, և կամ էլ ցուցադրումների վայրն էր անհամար հեռու էր հայաստանից... Այնուամենայնիվ փառատոնի դեկավարները գոհ մնացին:

- Մենք ընթերցողներին արդեն սեղանակցեցինք, որ Չեք ջանքերի շնորհիվ է, որ դաստիարակվել են գովազդներ, ներկայացված ֆիլմերի մասին դաստիարակությունները, հայ ժողովրդի դաստիարակները, մշակույթի, երիտասարդների, սպորտի և միջին սեղանակցեցինք: Անուշտ դրանք անվաճար չէին արվում: Արժեքից հայրաքրեցիք համադաստիարակ գումարներ:

- Փողն ամեն սեղ է մեծ դեր է խաղում: Իսկ մեր կառավարությունն այդ միջոցների դաստիարակում է գտնում: Տեղի ազգային կազմակերպություններից յուրաքանչյուրն էլ իր հոգսերն ունի: Լավ էր, որ կինոյով աղոթող և հեռաբերվող մարդիկ հավաքվեցին և կազմակերպվեց «Հայկական կինոյի բարեկամներ» ընկերությունը, որի նախագահը դարձավ Լուս Արմանին երիտասարդ ձեռներեց Ալեքս Սարգսյանը: Նրանց ջանքերով էլ վիճակախաղ անցկացրեցինք և ստացված գումարներով այդ փաստաթղթերը տպեցինք, ռեժիսորների ճանապարհի ու քաղաքացիների մասին: Մեք ևս օգնեց նաև Express air տրանս ավիաընկերությունը, որը չորս անձի՞ տներ սրամաղրից: Ես ընդ-

հանրապետ և բաց փոխանակվել են բոլոր նրանց, ովքեր իրենց գումարներով և նյութական օգնությամբ աջակցեցին այս կարևոր գործի կազմակերպմանը:

Այժմ ցանկությունն այն է, որ այդ ընկերությունը չհանդիպի, թեև բաց դժվար է, երբ անվաճար և աշխատանք: Ինձ էլ եմ այդ վիճակում, սակայն ես այդ գործի խնդիրն եմ և բացի այդ, որդես հայ դերասանուհի Երնջալյանը եմ, որ հայրենի արվեստը առաջ գնա և աշխարհով մեկ ճանաչվի:

- Սիրելի Նորա, Հայաստանը ամերիկյան կինոնկարչության փառատոնում ներկայացնելիս, ի՞նչ կարծիքով, Գուգ հայկական կազմակերպչական ընդունակություններ են հանդես բերել: Չեղ չի՞ մտախոհում, որ հրատարակվող այդպիսի գործունեությամբ, Գուգ մի օր կկորցնի դերասանությունը և... կհայտնվի Հայաստանի մշակույթի դեկավարի արտոնք:

- Ոչ, միայն թե ոչ դա: Եթե մարդու համար բաց դժվար է կազմակերպչական հարցերով զբաղվելը, երբ ժամերով կողմնակից է հազարավոր օրերով և անվաճարների հետևելից վազել: Բայց դժվար դասերին միշտ մտածում ես, եթե ես չանեն, աղաք ո՞վ...:

Միջոց վերջ անկեղծ լինելու համար ասեմ, որ ինչպես էլ ասե՛ք այնքան էր, գաղափար մի գոհունակություն կար մեքս, և ինձ ինձ արժանի հարցում էլ չլինի թե այս գործը ի՞նչ վերջնականապես դուր գա:

Ինչ վերաբերվում է կազմակերպչական ընդունակություններին, ապա Ամերիկայի կյանքը բոլոր չի աս, որ միայն ֆո արվեստով զբաղվելու դեպքում է մի կից մեկ անա, մի էլ կազմակերպիչ լինելու: Հակասակ դեպքում գործող չես կարող հաջողակ լինել և առաջ էլ չես գնա: Միայն հավաքյալ մարդիկ կան, որ կարող են իրենց գործերը կարգադրող աշխատանքներ լինել:

Այժմ տեսնում եմ, որ Հայաստանում էլ է նույն վիճակը ստեղծվել գրող միայն գրելով, դերասանը միայն խաղալով այնտեղ չի կարող իր գոյից դուրս գալ:

- Մա ձեր առաջին հանդիպումը չէ «Ազգ»-ի ընթերցողների հետ: Ի՞նչ կուզե՞նայիք նրանց հաղորդել այս անգամ:

- Նախորդ անգամ ասել էի, որ «կամուրջ» դեպք է դառնում հայրենիքի և մյուս երկրների միջև: Երբ հետ գրվածը կարգադրի, բաց վախեցա այս ինչ եմ խոսեցի, ու՛մես կրավակառուցե՞ն:

Սակայն այսօր ուրիշս եմ, որ արդեն Երնջալյանի աշխատանքն ասում և «կամուրջ» առաջին փուլերը դեռ և՛: Ես այն անդայ ման կկատարվի և ոչ միայն ինձ նով ո՞վ եմ ես, ընդամենը դերասանուհի: Այնինչ, կան Գուգ-ընկերակցները, Հայկական բարեկամները ընդհանուր միությունը և էլի բաց-բաց: Ի վերջո, միայն ավստմասք չէ մեր գեներ: Կինոն և արվեստը նույնպես դաժանի միջոցներ են:

Ես մի մտախոհություն էլ ունեմ որն անդայ ման գանկանում եմ ասել, այսօր, երբ Հայաստանում սենսացիան վիճակը վաճառել է, բաց մարդիկ վաճառի և՛ հանրապետությանը դաստիարակող կինոնկարչությանը խեղ, որոնք ձեռք են բերում այլ երկրներից եկած ժողովուրդը և դրանք հանրապետությունից դուրս անում:

Փաստերն Հայաստանի համար անվերադարձ կորույթ են արվեստի, բաց գործեր: Մա այն դեպքում, երբ դրանցով կարելի էր աշխարհով մեկ ցուցադրվեցին կազմակերպիչ և վաճառք վաճառակի:

Ես չգիտեմ, թե ինչ կարելի է անել այս ամենի դեմ: Ես ասեմ, որ մարդու և արվեստի միջոցներով է ձեռնարկվել, անմիջական:

Հարցազրույցը վարեց ԳՂՄԵՐ ԳՂՄՈՒՍՅԱՆԷ

Չիլի Լոմինաձե. Վրասանը կարիք ունի հաղափաղական համաձայնության

«Սնարթ»-ի թղթակցի հարցերին
դասախոսում է Արխազիայի ներ-
ին գործերի նախարարը

- Պարոն Լոմինաձե, ինչո՞ւ է
սի՞ն են ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ-
ների Արխազիա կասարած այցի
արդյունքները:

- ՄԱԿ-ի դասավորությունը
հանդիպել է Արխազիայի կասա-
վարության վրացական մասի հետ,
որի ընթացքում հասկանալի արա-
ստան է կազմակերպության դիր-
եկտորը կոնֆլիկտի վերաբերյալ:
Այն հետևյալն է. կողմերը լիարժեք
է անվերադարձ կասարեն Մոսկվա-
յում ձեռք բերված դաշմանակա-
վածությունները: Բնական է, որ
վրացական կողմը առաջարկում
ներ չունեն, քանզի համաձայնու-
թյան ստորագրումից հետո ձգտել
ենք խստորեն հետևել դրան: Ինչ

վերաբերում է արխազական կող-
մին, նա չի կասարել իր դասավոր-
ությունները: ՄԱԿ-ի դասավորու-
թյան հանդիպումը արխազների
հետ անցել է գաղտնիության մթնո-
լորտում:

- Ինչո՞ւ է գնահատում Սու-
խոմի այժմյան իրադրությունը:

- Քաղաքի դրությունը նման է
դասերազմական: Արխազական
կազմավորումները մի քանի ան-
գամ փորձել են գրավել հաղափա-
ղական, բարեբախտաբար, հաջո-
ղության չեն հասել: Այժմ միջոց-
ներ ենք ձեռք առնում հաղափա-
ղական դասավորությունները
հարձակումներին:

- Չե՞ր կարծիքով, հանրապետ-
ության նոր խորհրդարանի գործու-
նությունն ի՞նչ կսա Վրասա-
նին:

- Կարծում եմ ժողովրդի ներկա
ընթացքներն ի վիճակի են Վրաս-
անը դուրս բերել ծանր վիճակից,
վերջ սալ անարխիային եւ հան-
ցագործությանը, կարգավորել ազ-
գամային հարաբերությունները:
Իհարկե, ես դեմ չեմ խորհրդա-
րանում ընդդիմության գոյությանը:
Մակայն իբրև իրադրության քարձա-
գույն մարմնում ֆունկցիոնները
դեմ է հաղափաղական քննարկում
նախ: Վրասանը, ինչո՞ւ է երբեք,
կարիք ունի հաղափաղական հա-
մաձայնության: Այդ մասին խոս-
վեց վերջերս Չուգոյի ժողովում նախ-
կին նախագահի կողմնակիցների
եւ օրինական իբրև իրադրության ներ-
կայացուցիչների հանդիպման ժա-
մանակ: Պայմանավորվածություն
է ձեռք բերվել միավորել ջանքեր
մեր հայրենիքի սարածախյան ամ-
բողջականությունը դասավորելու
դաշմանում: Դա հուսադարձ է:

Չուգոյ վարեց ՄԵԼՄԻՄ ԳԱՊՈՒՅԱԼԸ
16 հոկտեմբեր, Թբիլիսի

Տաջիկսան. իրադրությունը սրվում է

Ռուսասանը կոչ է անում
դասերազմել փոխմասնու-
թյունների իրավունքները

Ինչո՞ւ է «Ինտերֆաքս»-ին հայ-
նեցին Ռուսասանի դասերազմու-
թյան նախարարության մասնու-
կեցներում, հինգ օրը օրը գո-
հայինների մի խումբ իրազային
զենից գնդակոծել է ռուսական
զենիթային գնդի գորանոցն ու
դասերազմել էր: Պասախան
կրակ է բացվել: Տուժածներ չկան:
Ռուսասանի ԱԳՆ-ը հայա-
րարել է Տաջիկսանի իրադրու-
թյունների վերաբերյալ իր մասն-
գոյության մասին: Հայաստանյան
մեջ նվազ է, քե՛ «Երբայրաստան
հաղափաղական դասերազմը
սղառնում է հանրապետության
սարածախյան ամբողջականությա-
նը եւ ինքնիբրև իրադրությունը,
մեծա-
նում է կոնֆլիկտի ծավալման
վսանը»:

Լուսին

Ալեխին մեծում է Դոստեյին

Մոսկվայի եւ Գամայն Ռուսիո
դասերազմ Ալեխի 2-րդ չի օգտի Չեչ-
նիայի նախագահ Դոստեյի հրավե-
րից եւ չի մասնակցի հոկտեմբերի
16-18-ը Գրոզնիում անցկացվելի
միջկրոնական համաժողովին: Նրա
փոխարեն Չեչնիա է ուղևորվել Մոսկ-
վայի դասերազմի արտաքին ելք
դեցական կադրերի բաժնի աշխատ-
կից Վիկտոր Պետրոսյանը: Կազմ-
ակերպիչների մասնակցությամբ,
Գրոզնիում ծրագրվել է հանդիպման հա-
վաքել Կովկասի կրոնական գործիչ-
ները: Բնակարանի դրությունը քե՛ կե-
սում եւ եկեղեցու դերը Դասերազմում,
Արխազիայում եւ Գամայնի Օսիա-
յում իրադրության կարգավորման գոր-
ծում:

Հայասանը ռազմադաճակներ չի գնել Պասերազմության փոխնախարարը հերքում է Արքեպիսկոպոսի սլաժ լուրը

Ինչո՞ւ է հաղորդում է «Ինտեր-
ֆաքս» գործակալությունը, Արքե-
պիսկոպոսի դասերազմության նախարար-
ությունը հայտնել է, քե՛ Հայաս-
անը մեծ քանակությամբ զենք եւ
մարտական սեխնիկա է գնում:
Ըստ Բաբիկի սլաժների, Հայաս-
անը ներկայացուցիչները Փարիզում
գնել են 16 ֆրանսիական «Մի-
րաժ»-ներ, որոնցից վեցն արդեն
դասերազմ են առաքում: Հայկա-
կան սպիտակի ներկայացուցիչնե-
րը, ըստ նույն սլաժների, ԱՄՆ-ում
գնել են ութ «Ֆանոն»-ներ, որոնք,
ինչո՞ւ է ներառվում է, Հայասան
կենդանի զենքերի ֆիլիպիններում
սեղաբաշխված Սուրիկ-Բեյ ամե-
րիկյան ռազմական բազայից:
Արքեպիսկոպոսի դասերազմության նա-
խարարության փաստաթղթում ին-
ֆորմացիայի մոնիթինգի արդյունքները
նշված չեն: Միաժամանակ նշ-
վում է նաեւ, քե՛ վերջերս Վրաս-
անից Հայասան է սեղափոխվել
21 «Մերկուր» զենիթային կայան:

Ռուսասանի դասերազմությունը լեզգիների հարցով մեկնում են Բաբու

Ուրբաք երեկոյան Ռուսասանի
խորհրդարանի դասավորությունը
միջհանրապետական հարցերով
հանձնաժողովի նախագահ Վլա-
դիմիր Պոդոլյոկովի գլխավորու-
թյամբ լեզգի է ոչ դասերազմական
այցով մեկնել Արքեպիսկոպոս:
Ինչո՞ւ է Ռուսասանի դաս-
երազմությունը բանակցություններ
կվարեն միլի մեջլիսի անդամների
հետ եւ կհանդիպեն նախագահ Ա-
բուլթազ Էլչիբեյին: Հիմնական ու-
սուցիչությունը կդարձվի լեզգի
քնակչության խնդիրներին, որոնք
աղում են ինչո՞ւ է Ռուսասան

նում, այնո՞ւ է Արքեպիսկոպոս:
Ինչո՞ւ է «ԻՖ»-ին հայտնեցին
խորհրդարանի գանգաձային սե-
ղեկակության եւ հասարակական
կադրերի հանձնաժողովում, ուղևո-
րությունը կազմակերպել է դաս-
երազմական խմբակայություն-
ների խորհուրդը: Դաս կմասնակ-
ցեն ԳՆ քոլոր խմբակայություննե-
րից երկուական ներկայացուցիչ:
Հանձնաժողովում առանձնա-
յապես շեշտեցին, քե՛ դասավորու-
թյունը դասերազմական հարցի կար-
գավորման խնդիր իր առջեւ չի
դնում:

Ս. Սնեգուր. Ռուսանողների ելույթները սրում են լարվածությունը

Մոլդովայի նախագահ Սնեգու-
րը որոշեւ լարվածության նոր ալիք
է գնահատել Քիսնիում 3 օր Եւ-
րոնական ուսանողների ելույթնե-
րը, որոնք դասերազմում էին սոցիալ-
սնեստական վիճակի բարելավում:
Ուրբաք օրը ելույթ ունենալով
Քիսնիի խաղողագործության եւ
գինեգործության ոլորտի 150-ամյա-
կին նվիրված հանդիսություննե-
րում, Սնեգուրն ուսանողներին կոչ
արեց հասկանալ, որ «նրանց
դասերազմների իրականացումը կար-
ող է սեղի ունենալ միայն հաղա-
փաղակալ մեթոդներով, նրանց բողո-
քները հնարավոր է ֆնտրել եւ
նույնիսկ ընդունել միայն այն
դեղով: Երբ դրանք կոնկրետ սնե-
սական իրավիճակի համաձայն-
սում իրասեական են»:

Սնեգուրը հայտարարեց, քե՛
հանրապետության ղեկավարությու-
նը սրամարդված է ուսանողների
հետ երկխոսության քոլոր հիմնա-

Անասուի Ադամիչինը ՌԴ արագործնախարարի առաջին սեղակալ

Ըստ Ռուսասանի նախագահի
մասնուկի ծառայության հաղորդ-
ման, նախագահ Ելցինի կարգադ-
րությամբ հոկտեմբերի 16-ին Ռու-
սասանի արագործնախարարի ա-
ռաջին սեղակալ է նշանակվել Ա-
նասուի Ադամիչինը:

Ռուսասանի ֆաղափաղական կուսակցությունները ֆնտրաճում են «Պամյաս»-ին

Ազգս Ռուսասան ժողովրդա-
կան կուսակցության վարչության
նախագահ Վասիլի Լիոյիցիկին
խիստ ֆնտրաճության ենթարկեց
«Պամյաս» հայրենասիրական ճա-
կասի գրոհայինների գործադրու-
նը, որոնք հոկտեմբերի 13-ին ներ-
խուծել են «Մոսկովսկի կոմսոմո-
լեց» քերթի խմբագրությունը եւ
սղառնացել լրագրողներին: «Մեր
կուսակցությունը չի ընդունում
զանգվածային սեղեկակության
միջոցների նկատմամբ այդպիսի
վերաբերում», նշեց նա «ԻՖ»-ին
սլաժ հարցազույցում:

Ռուսասանի դեմոկրատական
կուսակցության ղեկավարներից
մեկը Վլադիսլավ Սմոլնովը կար-
ծում է, քե՛ «այդ դեղից ցույց է
սալիս Ռուսասանի իբրև մասնու-
թյունների կասարյալ անգործու-
նը, որոնց հետ հաճախ չեն նստում
ֆաղափաղական խմբակայություններ,
չխոսելով արդեն ֆնտրական սարե-
րի մասին»:

Արմինիությունների մոսկովյան
դասերազմական լրակական ծառա-
յության հաղորդագրության համա-
ձայն, արմինությունները նույնո՞ւ
դասերազմում են այդ գործադրու-
թյունը, այն համարելով «ֆաղա-
փաղակալ քերթային քերթային
դուրս»:

Հանրապետական կուսակցու-
թյան համաձայնագրի Իգոր Յա-
կովենկոն «ԻՖ»-ին հայտարարեց,
քե՛ այժմ արմինություններին նման
ելույթները վկայում են գործադրի
եւ դասական իբրև մասնու-
թյունների օրեցօր ֆաղափաղակալ
սղառնակի դեմ անգործության մասին:

«Ազատություն» ռադիոկայանը հաղորդում է, որ Իրանում ՄԱԿ-ի որո- նումների համաձայն ստուգումներ ի- րականացնող մասնագետներին փողո- ցում իրազային ծեծում են դոմիդոր- ներով եւ նրանք մասնաճեղ սղառնա- լիներ են սանում քնակչության կող- մից:

Սիացյալ
Նահանգների
դեմոկրատու-
նը երեսնում
ցանկանում է
վարձել 4-6
սեղակալանց,
լավ հարմար-
ություններով
սեղակալան սու՛ն մեծ խոհանոցով
եւ ավտոսեղակալ:

Խնդրում են գանգաղաղել գե-
ղանասուն, աղմիսսրացիայի
բաժին, հետեյալ հեղախոսա-
մարով՝ 52 70 01:

Բանակի նոր համազգեստը

Ռուսական զինված ուժերը լեզգի
եւ նախկին խորհրդային բանակից սար-
քեր համազգեստ կրեն: Գինգաբքի
օրն այդպիսի որոնում ընդունեց
դասերազմության նախարարության
կոլեգիան, որը հավանություն սվեց
համազգեստի առաջարկված օրինակ-
ներին: Նոր համազգեստը լեզգի է ավե-
լի գործնական եւ, ինչո՞ւ է նշեց զին-
վորական ղեկավարությունը, ավելի
ժողովրդավարական լինի: Այդպես,
ռուսական բանակի զենեղաները հրա-
ժարվում են լամպասներ կրելուց: Երբ
նախագահը եւ խորհրդարանը աջակ-
ցեն կոլեգիայի որոնմանը, ռուս զին-
վորականները կարող են նոր համազ-
գեստ հագնել արդեն 1994-ին:

Հրազդեղ անձեղներսելի

Ռուսասանը մտադիր է կրճատել
սուղուրական զենեղների արտադրու-
նը, բացի հրազդեղից, հայտնեց Ռուսաս-
անի նախագահի խորհրդական Սիխա-
յիլ Մալեյը:

Հեցացնել վարկավորումը

ԱՄՆ-ի սեղանորների մի խումբ դի-
մել է միջազգային վալյուսային հիմ-
նադրամին, խնդրելով հեցացնել արե-
վելաբերողական երկրների եւ խՍՀՄ
նախկին հանրապետությունների վար-
կավորումը:

Պարսի դիմաց աղաղանք

Ռուսասանը եւ Հորդանանը հա-
մաձայնագիր ստորագրեցին խՍՀՄ-ին
վճարելի Հորդանանի դասերազմի կա-
րակցությամբ: Հորդանանը դասերազմի
մի մասը կմուծի կամիսիկ, իսկ մնա-
ցյալի դիմաց աղաղանքներ կստանալի
նախկին խՍՀՄ հանրապետություննե-
րին: Ամմանը դասերազմ է Մոսկվային 750
միլիոն դոլլար, հայտնում է «Չորդան
թայմս» քերթը:

Ելցին-Գեյթս գաղտնի հանդիպում

Հինգ օրը օրը Կրեմլում սեղի ու-
նեցավ Ռուսասանի նախագահ Բո-
րիս Ելցինի եւ ԱՄՆ-ի ԿՀԼ-ի սեօ-
րեն Ռոբերտ Գեյթսի հանդիպումը:
Հանդիպումն անցավ խիստ գաղտնի
դաշմանում: Առայժմ Ռուսասան-
նի եւ ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչները ֆ-
նտրաճված հարցերի քերթային մասին
ոչ մի սեղակություն չեն սալիս: Ինչ-
ո՞ւ է հայտնի դարձավ «ԻՖ»-ին, հան-
դիպման գաղտնիությունը աներկյան
կողմի ցանկությունն է: Նույն օրը
Գեյթսը հանդիպեց նաեւ Ռուսասանի
արտաքին նախարարության ղեկ-
ավարին Պրիմակովի հետ:

«Արամ հաղաղայան» Սեծ Համերգարահ

68-ԲԳ ՀԱՄԵՐԳԱՐԱՐԱԼ
4485-4486 Հայոց Թվական
Հայասանի Ֆիլիարմոնիկ
նվազայնումը
Գեղարվեստական ղեկավար եւ
գլխավոր դիրիժոր
ԼՈՐԻՍ ԵԳՆԱՎՈՐՅԱԼ
Համերգարահի իրականավորն է
Հայ Բարեգործական Ընդհանուր
Միությունը

23 հոկտեմբեր
ՆԱԻՐՎՈՒՄ Է ԷՆՆՐԻԿ
ՄԱՆՅԱՆԻ ՀԻՇԱՍԱԿԻՆ
Ռիխարդ Եսրաու,
«Չորս երգ»
(Համիկ Հացագործյան)

Գուսալ Մալեր,
Սիմֆոնիա թիվ 6
(Արմեն Բարսիսյանյան)

Դիրիժոր՝ Լորիս Եղանավորյան
Սկզբը ժամը 19.30-ին:
Տոմսեր վաճաղվում են «Արամ
հաղաղայան» համերգարահի
սեղակարում, ամեն օր ժամը 11-18-ը:

Լուսին Ինտերֆաքսի «Սնարթ», «Նույն ժամանակ» եւ
մեր քերթակցները

Յիմնադիր եւ
հրասարակիչ
«Ազգ» քերթի
հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈՒ ԱԲԵՏԻԲԵԱՆ

Խմբագիր
ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Տնօրն ՍԱՐԳՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

52.16.35 գլխ. խմբ.
58.18.41 խմբագիր
56.28.63 տնօրն

Apple Macintosh*
համակարգչային ծարուածը
«Ազգ» քերթի